

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКА МЕДИЧНА СТОМАТОЛОГІЧНА АКАДЕМІЯ
КАФЕДРА ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ ЛІКАРІВ-СТОМАТОЛОГІВ

**МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА
ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ ДЛЯ ЛІКАРІВ-КУРСАНТІВ**

ТЕМА : Хірургічні методи лікування передракових захворювань.

ДЛЯ ЦИКЛУ : Тематичне вдосконалення «Онкологія в стоматології»

ПОЛТАВА – 2019

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри
«27» серпня 2019 року

Протокол № 1

Зав. кафедри
професор, д. мед. н.

П. М. Скрипников

Тривалість заняття – 4 години.

Мета заняття: Хірургічні операції у клінічній онкології мають деякі особливості, що відрізняє онкологічну хірургію від загальної хірургії. До них належать правила зональності, футлярності та абластичності операцій. Таким чином, хірургічний метод до останнього часу займає чільне місце в клінічній онкології, його застосування показане при злоякісних пухлинах різних локалізацій. Самостійно хірургічний метод може бути застосований лише при ранніх формах (I-II стадіях захворювання). При більш розповсюджених стадіях захворювання, особливо при наявності регіонарних метастазів, хірургічна операція є важливим компонентом комплексного лікування.

Виховна мета: Формування у лікаря відповідальності при проведенні обстеження хворого, аналізу і синтезу результатів клінічного та допоміжних методів дослідження, визначення діагнозу, необхідність консультативної допомоги.

Обсяг повторної інформації – 80%.

Обсяг нової інформації – 20% (за рахунок диференційної діагностики захворювань та їх профілактики, нових лікувальних засобів).

ПЛАН ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТТЯ

Код елемента	№ п/п	Назва навчальних питань	Час
4.4	I	Вступне слово викладача	5 хв.
	II	Визначити обсяг теоретичних знань з теми:	
		1. Загальні принципи лікування.	5 хв.
		2. Правила хірургічного лікування в онкології.	5 хв.
		3. Радикальні операції.	5 хв.
		4. Комбіновані операції.	5 хв.
		5. Розширенні операції.	5 хв.
	III	Прийом тематичних хворих та проведення: – клінічних методів дослідження – допоміжних методів дослідження – визначення діагнозу та заходів лікарського втручання.	3 год.
	IV	Проведення самоконтролю знань	30 хв.
	V	Підсумки заняття	5 хв.

УМОВИ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТТЯ

(НЕОБХІДНА АПАРАТУРА, ІЛЮСТРАТИВНІ МАТЕРІАЛИ)

1. Навчальна кімната, клінічний зал.
2. Медична картка стоматологічного хворого.
3. Обладнання та інструментарій для діагностики та лікування хворих.
4. Тематичні хворі.
5. Ілюстрації з теми, відеоматеріали.

ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК ТА СТУПІНЬ ЇХ ЗАСВОЄННЯ

№ п/п	Назва навичок	Ступінь опанування		
		Ознайомився	Опанував	Оволодів
1	Провести клінічне обстеження хворих			+
2	Оцінити вид і стан елементів ураження СОПР			+
3	Взяти мазок-відбиток			+
4	Призначити додаткові методи дослідження, проаналізувати результат: - проведення мікробіологічного дослідження; - інтерпретація результатів цитологічного дослідження; - читання рентгенологічне, КТ, МРТ досліджень;		+	
5	Тактика лікаря-стоматолога у комплексному лікуванні хворого			+
6	Здійснити динамічне спостереження за станом хворого			+

МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ЗАСВОЄННЯ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК

1. Самоконтроль.
2. Складання схеми лікування згідно встановленого діагнозу.
3. Оцінка лабораторних та допоміжних методів дослідження.
4. Оформлення облікової та звітної медичної документації.

МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ДО ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ

1. Методична розробка.
2. Навчальна література.
3. Текстові та відео - матеріали.
4. Ситуаційні задачі за темою.

ХАРАКТЕР І ОБ'ЄМ НАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ ЛІКАРІВ – КУРСАНТІВ ПОЗА СІТКОЮ РОЗКЛАДУ З ДАНОЇ ТЕМИ

1. Самостійне вивчення тематичної літератури.
2. Скласти схему диференційної діагностики.
3. Написання рефератів, доповідей.
4. Відповіді на ситуаційні задачі.

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ОПРАЦЮВАННЯ:

1. Доброякісні новоутворення м'яких тканин щелепно-лищевої ділянки та слинних залоз у дітей: монографія / Ткаченко П.І., Старченко І.І., Білоконь С.О. та ін. – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2015. – 77 с.
2. Коленко Ю.Г. Зв'язок вірусу папіломи людини з малігнізацією передракових захворювань слизової оболонки порожнини рота / Ю.Г. Коленко, О.В. Каленська // Современная стоматология. – 2016. –№ 2. – С. 38-41.
3. Маланчук В.О. Доброякісні пухлини та пухлиноподібні ураження щелепно-лищевої ділянки та шиї / В.О. Маланчук, А.В. Копчак. – К.: Видавничий дім «Асканія», 2008. – 319 с.
4. Рузин Г.П. Основы технологии операций в хирургической стоматологии и челюстно-лицевой хирургии: учебное пособие / Г.П. Рузин, М.П. Бурых, Е.Н. Вакуленко. – Винница: Нова Книга, 2016. – 408 с.
5. Тимофеев А.А. Руководство по челюстно-лицевой хирургии и хирургической стоматологии [4-е изд., перераб. и доп.] / А.А. Тимофеев. – Medbooks, 2012. – 1048 с.
6. Харьков Л.В. Атлас хирургических стоматологических заболеваний у детей / Л.В. Харьков, Л.М. Яковенко, І.Л. Чехова. - Киев: «Книга-плюс», «Ничлава», 2012. - 501 с.
7. Харьков Л.В. Хірургічна стоматологія та щелепно-лицева хірургія дитячого віку: підручник / Л.В. Харьков, Л.М. Яковенко, І.Л. Чехова; під ред. Л.В. Харькова. – К.: ВВС „Медицина”, 2015. – 496 с.
8. Хирургическая стоматология: учебник / [Афанасьев В.В. и др.]; под общ. ред. В.В. Афанасьева. – 2-е изд., испр. и доп. – М.: ГЭОТАР-Медиа, 2015. – 792 с.
9. Стоматологія у двох книгах. Книга 2: підруч. Для лікарів-інтернів стомат. факультетів післядиплом. освіти, магістрів, аспірантів, клін. ординаторів, лікарів-стоматологів / [Рожко М.М., Попович З.Б., Скрипников П.М. та ін.]; за ред. проф. М.М. Рожка.- К.: ВСВ Медицина, 2013.- 992с.

Підпис автора методичної розробки _____ доц. Гуржій О.В.

Дата складання розробки «___» _____ 2019 р.

Дата перегляду та доповнення «___» _____ 20 р. Протокол № _____

Дата перегляду та доповнення «___» _____ 20 р. Протокол № _____

Дата перегляду та доповнення «___» _____ 20 р. Протокол № _____

Дата перегляду та доповнення «___» _____ 20 р. Протокол № _____

Дата перегляду та доповнення «___» _____ 20 р. Протокол № _____

Тестові завдання до практичного заняття

1. Хворий звернувся зі скаргами на наявність утворення на язиці та болісність під час прийому їжі. Об'єктивно: язик звичайної форми та розмірів. В задній третині по середній лінії є осередок ураження довгастої форми, розміром 2x1 см. Утворення чітко відмежоване, щільне, яскраво забарвлене. На поверхні осередку ураження 5 утворень овальної форми, які виступають над поверхнею. Встановлено діагноз: ромбоподібний глосит, папіломатозна форма. Яке лікування слід призначити?

- A. Аплікація кератопластичних засобів.
- B. Кріодеструкція.
- C. Постійне гігієнічне очищення язика.
- D. Обробка антисептичними засобами.
- E. Ін'єкції вітаміну B₁ під елементи ураження.

2. У хворої 69-ти років на шкірі підборіддя два роки тому з'явився роговий виступ, що конічно звужується доверху. Який найбільш імовірний діагноз?

- A. Шкірний ріг.
- B. Кератоакантома.
- C. Вузликочий предрак шкіри.
- D. Лейкоплакія бородавчата.
- E. Еритроплазія Кейра.

3. Хворий 38-ми років приймає променеви терапію з приводу пухлини кореня язика. В даний час скаржиться на сухість у роті, біль та неможливість вживання їжі. Об'єктивно: набряк, гіперемія слизової оболонки порожнини рота. На бокових поверхнях язика відбитки зубів, на слизовій оболонці щік та в ретромолярних ділянках значні ерозивні поверхні, вкриті некротичними нашаруваннями. Який патологічний стан розвинувся?

- A. Плівчатий радіомукозит.
- B. Агранулоцитоз.
- C. Ангіна Венсана.
- D. Кандидозний стоматит.
- E. Виразково-некротичний стоматит.

4. Хвора 62-х років лікується у стоматолога з приводу ерозивно-виразкової форми червоного плескатої лишая. Комплексна консервативна терапія протягом місяця ефекту не дала. Який найбільш раціональний метод лікування необхідно вибрати для цієї пацієнтки?

- A. Кріодеструкція.
- B. УФ-опромінення.
- C. Гелій-неоновий лазер.
- D. Фонофорез з солкосерілом.
- E. UVЧ-терапія.

6. До лікаря-стоматолога звернулася жінка 38-ми років, зі скаргами на появу шорткостей на слизовій оболонці порожнини рота, печіння. Об'єктивно: на слизовій оболонці щоки папули білувато-рожевого кольору полігональної форми. Папули підіймаються над поверхнею слизової оболонки. Який діагноз можна поставити?

- A. Червоний плескатий лишай.
- B. Багатоформна ексудативна еритема.
- C. Пухирчатка.
- D. Червоний вовчак.
- E. Синдром Шегрена.

Вірні відповіді: A